

Budapesti Gazdasági Egyetem
Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi
Doktori Iskola

MAB-kód: D244

Az akkreditációs eljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2024. október 18-i ülésén hozott
2024/6/XX sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
I.1. Főbb erősségek	4
I.2. A monitoreljárás feltételei	4
II. Látogatóbizottsági értékelés.....	6
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe	6
II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége.....	7
II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés.....	8
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	9
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	10
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	11
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	13
ESG 1.5 Oktatók	15
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	16
ESG 1.7 Információkezelés.....	17
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	18
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	20
III. Látogató Bizottság.....	21
IV. Mellékletek	22
IV.1. Feladatmeghatározás	22
IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje	22

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) a Budapesti Gazdasági Egyetem Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola (D244) által készített önértékelés, az átvizsgált nyilvános egyetemi dokumentumok és a helyszíni látogatás alapján megállapítja, hogy a Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola (a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszere az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) elvei értelmében a DI folyamatainak többségére kiterjed.

A DI minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai részben tervezettek; tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai rendszeresek. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között erős a kapcsolat, az oktatás-kutatás menedzsmentje megfelelő, iránya illeszkedik a DI stratégiájához.

A támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra jó háttérrel biztosít az oktatási és kutatási tevékenységhez.

Az akkreditációs javaslat az I.2 fejezetben – ESG-sztenderdenként – felsorolt fejlesztendő, javítandó területek száma és súlya alapján került kialakításra.

A Bizottság javaslata: *a Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola öt évre akkreditálható, monitoreljárással egybekötve.*

A monitoreljárási feltételei: a doktori iskola e határozathozatal napjától számított három éven belül benyújtja a MAB-nak írásos beszámolóját, melyben részletesen ismerteti az ebben a jelentésben felsorolt hiányosságok pótlására tett intézkedéseket. A MAB a beszámoló beérkezését követő 30 munkanapon belül jelzi a doktori iskolának, ha helyszíni látogatást is szükségesnek tart. A pótlásra kért hiányosságok felsorolása az I.2. fejezetben található; amennyiben ezek pótlása nem történik meg az előírt határidőre, a MAB megvonja az akkreditációt a doktori iskolától.

A monitoreljárást hivatott szolgálni, hogy még az akkreditációs hatály lejártát megelőzően a MAB visszajelzést tudjon adni, hogy a tervezett elmozdulások, fejlesztések láthatók-e, azok mennyire értelmezhetők az ESG-sztenderdek tükrében. A monitoreljárási lehetőséget ad az újabb akkreditációt megelőző szükséges korrekciók megtételére.

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- A DI nemzetköziesítési törekvéseit eredményesen támogatja az angol nyelvű képzés megvalósítása.
- A DI erős módszertani alapozással készíti fel a hallgatókat a képzési-kutatási szakaszban a kutatói életpályára (pl. szellemi tulajdonjogok, tudományos publikálás ismeretei).
- A DI-ben folyó kutatási tevékenységhez az intézményi szinten működő Kutatási Szolgáltató Iroda ad hatékony háttértámogatást.
- A DI témakiírásainak megfogalmazásában követi a kiemelt hazai, nemzetközi kutatási irányokat.

I.2. A monitoreljáráás feltételei

Az alábbi ESG-pontok tekintetében a Bizottság fejlesztendő területeket, hiányosságokat állapított meg. Ezen pontok teljesülését a MAB vizsgálni fogja.

ESG 1.1 A minőségbiztosítási politika területén:

- Szükséges a Szervezeti és Működési Szabályzatot hozzáigazítani a DI sajátosságaihoz. Indokolt beemlni a jól működő gyakorlatokat, és kivenni a szabályzatból a működtetni nem kívánt részeket.
- Szükséges a minőségbiztosítással kapcsolatos feladatok, felelősségek egyértelműsítése, szabályozása.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok területén:

- A munkáltatókat mint stakeholdereket vonják be a képzési program továbbfejlesztésébe.
- A képzési program felülvizsgálatának ütemezését és folyamatát, az abban résztvevő szereplőket és a bevonásuk módját rögzíteni szükséges a DI Szervezeti és Működési Szabályzatában.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése területén:

- A felvételi követelmények pontos megfogalmazása, szabályzatba foglalása és transzparenciájának biztosítása szükséges.

- A DI alakítsa ki és rögzítse az egyéni felkészülőkre vonatkozó belépési szabályokat és követelményeket.
- Fontos a kreditelismerési és a validációs szabályoknak még az egyes igények felmerülése előtti kidolgozása.

ESG 1.5 Az oktatói feltételek biztosítása területén:

- A témavezetői, témakiírói és az oktatókkal szembeni elvárások kommunikációjának erősítése, transzparens megfogalmazása szükséges.
- Szükséges a DI törzstagjai, témavezetői és oktatói esetében egyértelműen kommunikálni (pl. kivonat formájában a honlapon) a bemeneti feltételeket a DI belső szabályzataiban. Szükséges továbbá annak egzakt meghatározása, hogy a DI mit tekint aktív kutatói, tudományos tevékenységnek.

ESG 1.7 Az információkezelés területén:

- Szükséges a törzstagok, témavezetők esetében az aktív kutatói tevékenység és a bemeneti feltételek meglétének rendszeres, akár évenkénti, kétévenkénti monitorozása.
- Szükséges a külső érintettek intenzívebb bevonása a DI információkezelési folyamataiba.
- Szükséges a végzett hallgatók pályakövetési rendszerének kidolgozása annak figyelembevétele mellett, hogy a hallgatók 2/3-a külföldi hallgató.

ESG 1.8 Az információk nyilvánossága területén:

- A DI a honlapján nyújtson tájékoztatást a képzésben résztvevő témavezetőkről, oktatókról, fogadóóráikról és az általános félévi, órarendi információkról; ismertesse az EDHT teljes névsorát, beleértve a doktorandusz érdekképviselői tagot is.
- A felvételi felhívás tartalmi bővítése szükséges az alábbiakkal: a pontozási rendszer ismertetése, az elérendő minimum pontszám rögzítése, valamint az egyéni felkészülőkre vonatkozó jelentkezési és belépési feltételek bemutatása.
- Szükséges a doktori képzés keretében meghirdetett tárgyak tematikájának és követelményrendszerének nyilvános elérhetővé tétele (vagy utalni rá, hogy hol érhető el nyilvánosan). Ez megkönnyíti a felvételiző, aktív és átjelentkező hallgatók tájékozódását is.
- Az angol nyelvű honlap tartalmi bővítése szükséges (ld. ESG 1.8 fejezetben felsoroltak).
- Az intézmény, valamint a DI vizsgálja felül, hogy jogszabályi szempontból kérhetnek-e valóban térítési díjat (idegennyelvi képzési hozzájárulást) az állami ösztöndíjas helyre felvételt nyert doktoranduszoktól. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. Törvény (Nftv.) 82. § (1) bekezdés a) pontja szerint ilyen jellegű térítési díj kizárólag az alap és mesterképzés során szedhető be.

II. Látogatóbizottsági értékelés

A MAB jelen DI esetében az akkreditációs eljárást az intézményakkreditációs eljárással egyidejűleg, helyszíni látogatás keretében bonyolította le. Az intézményakkreditációs jelentésben foglaltakhoz képest, a jelen jelentés már csak a DI-re vonatkozó megállapításokat fogalmazza meg, kerülve a rendszerek, egyéb ismételések (minőségbiztosítási rendszer, intézményi szervezet stb.) leírását. A jelen DI-re vonatkozó jelentés az intézményre vonatkozó jelentéssel együtt teljes, figyelemmel arra, hogy az intézményen belül a doktori iskola integráltan működő szervezeti egység.

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

A BGE-n egy doktori iskola működik, a Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola, amelyet 2019-ben alapítottak. A DI az első olyan doktori iskola, amelyet alkalmazott tudományok egyetemén létesítettek. A DI a BGE mindhárom karára (Külkereskedelmi Kar, Pénzügyi és Számviteli Kar és Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar) épít működése során. A DI társadalomtudományok tudományterületen, gazdálkodás- és szervezéstudományok tudományágban folytat nappali és levelező képzést. Magyarországon további tizennégy hasonló képzési profilú doktori iskola működik az alábbi egyetemeken: Budapesti Corvinus Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Debreceni Egyetem, Miskolci Egyetem, Pannon Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Széchenyi István Egyetem, Soproni Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Óbudai Egyetem, Neumann János Egyetem és a Milton Friedman Egyetem. A DI megkülönböztető jellege a vállalkozás- és gazdálkodástudomány és ezen belül a KKV fókusz. 2024 januárjáig az Egyetemi Habilitációs és Doktori Tanács (EHDT) és a DI Tanácsa (DIT) felügyelte a DI tevékenységét. A két testületet a Szenátus 2024. január 26-i határozatával összevonta, így a DI döntéshozó és felügyeleti testülete az EHDT lett. Az EHDT tagjai az egyetemi tanár törzstagok (nyolc fő), külső egyetemi tanárok (négy fő) és a hallgatói képviselő (egy fő). A DI-nek 11 törzstagja van, oktatói létszáma 21 főről (2019) 59 főre (2023) emelkedett. Viszonylag alacsony hallgatói létszámmal működik a DI, eddig egy hallgató szerzett fokozatot. Az induló évfolyam 5 fős volt, jelenleg 47 jogviszonnyal rendelkező hallgatója van (évi 12-15 fő a felvett létszám). A képzés egyik kiemelt célja az oktatói utánpótlás biztosítása, bár ez a hallgatói volumen miatt csak részben valósulhat meg. A DI a nemzetköziesítést fontos szempontként kezeli, melynek jegyében 2023-ban a European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration (EDAMBA) tagja lett, és a képzés kizárólag angol nyelvű. A DI a későbbiekben tervezi a Kooperatív Doktori Programban (KDP) rejlő lehetőségek kihasználását is.

II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, aki *„a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálendő”*. Egyértelműen megállapítható, hogy a Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola törzstagjai:

Bakacsi Gyula egyetemi tanár;

Czakó Erzsébet egyetemi tanár;

Egedy Tamás egyetemi docens;

Gáspár Tamás egyetemi docens;

Heidrich Balázs egyetemi tanár;

Jancsik András egyetemi docens;

Király Gábor egyetemi tanár;

Losoncz Miklós egyetemi tanár;

Sándorné Kriszt Éva egyetemi tanár;

a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

A doktori.hu adatbázisban tárolt adatok alapján, tudományágak szerint három fő tudományága gazdálkodás- és szervezéstudományok, egy szociológiai tudományok, három közgazdaságtudományok, egy nyelvtudományok, egy földtudományok, egy állam- és jogtudományok és egy multidiszciplináris társadalomtudományok területen tevékenykedő tag van. A felsorolt tudományágakból a földtudományok és a nyelvtudományok terület nehezen köthető a DI kutatási területeihez, míg az állam- és jogtudományok terület áttételesen kapcsolódik. A törzstagok közül: 7 fő egyetemi tanár, 1 fő professor emerita és 3 fő egyetemi docens; 2 fő DSc, 3 fő CSc, 6 fő PhD (9 fő habilitált). A törzstagok kor szerinti megoszlása: 6 fő 60 év alatti, 1 fő 60-65 év közötti, 4 fő 65 év fölötti. A törzstagok közül 2 főnek nem volt még a DI-ben témavezetettje.

Az alábbi két törzstag esetében hiányosságok jelentkeznek a törzstagi megfelelőséggel kapcsolatosan. Megállapítható, hogy témavezetői tevékenységet jelenleg nem látnak el a DI-ben, az MTMT és a doktori.hu-n megjelölt kutatási területeik pedig csak részben, illetve áttételesen illeszkednek a DI fő kutatási irányaihoz. A DI a témakiírások, témavezetések

esetében a nemzetközi tudományos témák top 5%-át célozza meg, ami nemzetközi tudományos publikációs aktivitást feltételez. Mindezt figyelembevéve a két törzstag esetében ezen a területen is jelentősebb aktivitás lenne elvárható.

Hidasi Judit professor emerita kutatási területe az MTMT-adatbázis szerint nyelvelmélet, alkalmazott nyelvészet. Az ODT-adatbázis alapján nincs még témavezetettje ebben a DI-ben (utolsó hallgatója 2021-ben szerzett fokozatot, más doktori iskolában). Három nemzetközi tudományos folyóiratcikket írt, amelyre két hivatkozást kapott.

Kondorosi Ferenc egyetemi tanár esetében az MTMT-adatbázis szerint kutatási területe: közjog. Mindösszesen 2 nemzetközi folyóiratcikke van, melyekre nincs hivatkozás. Nincs még témavezetettje ebben a DI-ben, utolsó hallgatója (más doktori iskolában) 2011-ben szerzett fokozatot.

A DI vezetője Prof. Dr. Losoncz Miklós¹, az MTA doktora közgazdaságtudományok tudományágban. A DI-ben fejt ki doktori képzéssel kapcsolatos munkájának 89 százalékát, de tagja még az alábbi doktori iskoláknak is: BME Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola (2%), PTE Gazdálkodástani Doktori Iskola (3%); PTE Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola (2%); SzE Regionális- és Gazdaságtudományi Doktori Iskola (2%), MATE Gazdaság- és Regionális Tudományok Doktori Iskola (2%). Kilenc fokozatot szerzett doktori hallgatója van (egy társtémavezetésben). Jelenleg négy doktori hallgatója van a DI-ben, ebből egy társtémavezetésben. Kutatási területei: világgazdaság, nemzetközi gazdaságtan, globalizáció, vállalkozások külső környezete, az Európai Unió, illetve a Gazdasági és Monetáris Unió, Magyarország és az EU, üzleti környezet az EU-ban, amelyek illeszkednek a DI profiljához. Az MTMT szerint összes tudományos közleményeinek száma 321, Hirsch indexe 8, független hivatkozásainak száma 409. A scientometrics.org szerint tudományos besorolása D3. Publikációs tevékenysége illeszkedik a DI tudományági besorolásához, illetve a DI által megadott kutatási területéhez.

II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés

Az egyes ESG-pontokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a doktori iskolára bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

¹ Az eljárás jelentéskészítési szakaszában még Prof. Dr. Losoncz Miklós a DI vezetője. Az intézmény tájékoztatása alapján a DI vezetését 2024. július 1-jei hatállyal Prof. Dr. Heidrich Balázs törzstag vette át.

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Sztenderd: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósíták meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

Az egyetem 2020-ig formálisan MSZ EN ISO 9001:2015 minőségirányítási rendszert működtetett. Ezt követően 2020-2023 között a minőségmenedzsmenttel kapcsolatos feladatokat a Rektori Tanács látta el. Az új minőségügyi rendszer alapvető szabályozási dokumentumai 2024. év elején léptek hatályba. Ez alapján az Egyetem a TQM modell szerinti minőségirányítási rendszert működtet a doktori képzésre kiterjedően is, és az ESG kritériumok mentén szervezi tevékenységeit. A DI minőségbiztosítási rendszerének keretét a Budapesti Gazdasági Egyetem Szervezeti és Működési Rendje, Minőségügyi Szabályzata, illetve a DI Szervezeti és Működési Szabályzata és Minőségbiztosítási Terve jelöli ki. Az egyetemi Minőségirányítási és -értékelési Bizottság (MÉB) az egyetemi minőségirányítási rendszer irányításáért és fejlesztéséért felelős testület. A bizottságban a DI-t a DI vezetője által delegált minőségügyi megbízott képviseli. Az egyetem minőségbiztosítási tevékenységét a tudományos rektorhelyettes irányítja. A MÉB már megalakult, azonban érdemi bizottsági munkavégzésről még nem beszélhetünk.

Az egyetemi rendszerhez is illeszkedően a DI a programigazgató előterjesztése alapján alakítja ki a doktori képzés és a fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit és módszereit. Formálisan a DI minőségirányítási rendszere összehangoltan működik az egyetem minőségirányítási rendszerével, amely összhang azonban a gyakorlatban nem beazonosítható. A doktori iskola már létrehozásakor ESG alapon működött, nem kapcsolódott az ISO rendszerhez.

A DI megfogalmazta küldetését, mely része a Minőségbiztosítási tervnek. A minőségcélok megfogalmazása és követése 2024. januárjától formalizáltan is elérhető a Minőségcélok és azok elérését mérő indikátorok elnevezésű dokumentum formájában. A DI valamennyi ESG standard esetében megfogalmaz minőségi célokat. A minőségcélok többségéhez számszerűsíthető és/vagy nem számszerűsíthető indikátorok is kapcsolódnak. A minőségcélok és a mutatószámok közötti kapcsolat erőssége azonban nincs egyensúlyban. A minőségcélok meghatározásának folyamatában nem volt beazonosítható az érintettek bevonása. A látogatás során a DI jelezte, hogy felismerte, a külső érdekhordozók bevonása a fejlesztendő területek közé tartozik.

A DI napi működése során több minőségbiztosítással kapcsolatos feladat beazonosítható volt. A napi munka része az adatok gyűjtése, értékelése, az adatalapú döntéshozatal. A doktori iskola szintjén értelmezhető a PDCA-ciklus. Ugyanakkor a doktori képzéssel kapcsolatos

minőségbiztosítási feladatok és felelősségek szabályzati szinten nem értelmezhetők. Így például nem látható, hogy miért felel a DI vezetője és miért a programigazgató.

A DI Minőségbiztosítási Terve a DI létesítése óta egy alkalommal, 2024. január 29-én módosult. A módosítás a visszacsatolást, a PDCA-ciklus erősítését szolgálja. A (rég és a hatályos) Minőségbiztosítási Terv a DI küldetése mellett bemutatja a minőségbiztosítás elveit, a minőségbiztosítás TQM és ESG alapú rendszerét, illetve a rendszer követelményterületeit (témakiírás, témavezetés, felvételi, előrehaladás követése, fokozatszerzés folyamata). A dokumentum törzsszövege, melléklete és az interjúk alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendszer ESG-kompatibilis, alkalmas a minőségközpontú működés támogatására.

Ajánlások

- Javasolt meghatározni a minőségcélok kialakításának folyamatát. A mérhetőséget szem előtt tartó stratégiai és minőségcélok meghatározása során szükséges felhasználni a különféle felmérések, elégedettségmérések eredményeit, szükséges a külső és belső érdekhordozók bevonása.
- Javasolt erősíteni a minőségcélok és az indikátorok közötti ok-okozati kapcsolatot. Javasolt átgondolni a célértékek számszerűsítési módját.
- Javasolt az erőteljes és gyakori kommunikáció fenntartása az egyetemi minőségbiztosítási szervezetekkel az új minőségbiztosítási rendszer beindításának és működtetésének, fejlesztésének érdekében.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Sztenderdek: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képzés legyen világosan meghatározott és közzétett, utalással a nemzeti képzési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képzési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsék át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezzék a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

A DI Képzési Tervét a DI programigazgatója és vezetője dolgozza ki az oktatók és a témahirdető/témavezetők bevonásával, és a hallgatói elégedettségmérés, az EHDT/DIT külsős tagjai, illetve a védési és a komplexvizsga-bizottságok külső tagjainak visszajelzései figyelembevételével. Az EHDT megtárgyalja a tervezetet, majd elfogadja a kiegészítéseket és javításokat tartalmazó végső változatot. A Képzési Terv fejlesztése és értékelése megfelel a

minőségbiztosítási PDCA-ciklus lépéseinek. A Képzési Terv nappali és levelező képzésre vonatkozó változatai két eltérést tartalmaznak, a publikációs kreditek teljesítésére és az irányított képzésbe történő bevonásra vonatkozóan.

A kreditrendszer felépítése logikus és jól átlátható, a teljesítendő kreditek elvárt értéke és aránya jól megtervezett. A hallgatók a kreditek megszerzéséhez tanulmányokat folytatnak, (tárgyakat hallgatnak), kutatómunkát végeznek, publikálnak és irányított módon oktatnak a bachelor képzésben. A képzési-kutatási szakaszban a hallgatók erős módszertani és szakmai alapozással kezdik meg tanulmányaikat. A tantárgyleírások általában egységes szerkezetűek, a legfontosabb metaadatokat tartalmazzák, egy-egy kivételtől eltekintve (pl. Academic Writing kurzus). A Képzési Tervben 25 tantárgy szerepel, 22 tantárgyi adatlapot került megküldésre a DI részéről áttekintésre.

A képzés első szakaszában 145 kreditet kell teljesíteniük a hallgatóknak a komplex vizsgára bocsátás feltételeként. A kutatómunka teljesítése a hallgató saját témájára épülő aktív kutatással és az arról való félévenkénti beszámolóval teljesíthető. A négy félév során a kutatási tevékenységgel kapcsolatos hallgatói beszámolók a tudományos közlemények felépítésének logikáját követik.

A kutatási-disszertációs szakaszban a hallgató disszertációja elkészítésén dolgozik, a korábbi szakaszokban teljesített kutatási eredmények függvényében egyéni, testre szabott ütemezésben végzi a kutatását.

A publikációs követelmények és a hozzájuk kapcsolt kreditek leírása jól átlátható, követhető, a fokozatosság elve alapján épül be a program követelményrendszerébe. Az irányított módon történő oktatás során a hallgató a bachelor képzésben való oktatói részvételéért legfeljebb 24 oktatási kreditet kaphat a képzés első szakaszában.

Az önértékelés alapján megállapítható, hogy a DI képzési programja összhangban van a DI célkitűzésével, a tudományterület hazai és nemzetközi kutatási irányjaival.

Ajánlások

- Javasolt a munkáltatók, az alumnuszok aktívabb bevonása a képzési program továbbfejlesztésébe.
- Indokolt lehet egy nemzetközi tanácsadó testület létrehozása (az EDAMBA tagság kapcsán).

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Sztenderd: *Az intézmények biztosítják képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözzé ezt a megközelítést.*

A DI 2019-es alapításakor magyar, majd 2020-tól angol nyelven folytat képzést. Ettől az évtől a külföldi – nem magyar anyanyelvű – doktoranduszok aránya nagyobb a magyar anyanyelvűeknél a felvettek között, így az akkreditációs eljárás időszakára a külföldi doktoranduszok alkotják a hallgatók többségét, kb. 60 %-át. A külföldi hallgatók között a Stipendium Hungaricum (SH) program segítségével a világ számos országából (egyebek mellett Brazília, Japán, Kína, Vietnám, Törökország) érkeznek. A nemzetköziesítés tudatos törekvés a DI alapításától kezdve. Az SH-s jelentkezőknek kb. 15 %-át veszik fel, ami a DI stratégiai döntése. Mindez azért kiemelten fontos, mert a hallgatóközponturn tanulás, tanítás esetében az igényeket ehhez a hallgatói összetételhez kell igazítani.

A képzésen nem különülnek el a magyar és a nem-magyar évfolyamok. Ennek messzemenő hatásai vannak, hiszen egyrészt a hallgatói közösség egységes, valamint a számukra nyújtott szolgáltatási portfólió sem különböző. A DI hallgatói bázisát az intézmény graduális hallgatói, valamint a hazai üzleti szektor szereplői teszik ki. A DI az érdeklődőket összegyűjti, majd felosztja a témavezetők között, ezáltal több érdeklődőt tudnak felvenni, másrészt a fiatalabb oktatóknak is lesznek témavezetettjeik. Ugyanakkor megjegyzendő, hogy vannak olyan törzstagok is, akik az alapítás óta nem vezettek témát a DI-ben.

A felvételi eljárás, kiválasztás során a közvetlen társadalmi, gazdasági hatással bíró kutatási témákat preferálják, ez az alkalmazott tudományokra jellemző gondolkodásmód az egész képzésen végigvonul, amikor piacként értelmezik az üzleti felsőoktatási szektort. Ez Magyarországon üdítő kivétel, amely középtávon hatást gyakorolhat más doktori képzésekre is, amennyiben szélesebb körben kommunikálják, és a DI megerősíti a más hazai intézményekkel ápolts kapcsolatait.

A hallgatói fórumon a jelenlévők kiemelték, hogy a képzés során a tanulástámogatás végig jelen van, külön figyelmet érdemel a publikálást támogató csoportos mentorálási folyamat, amely mindegyik félnek hasznos. Hasonlóan hatékony megoldás a nemzetközi konferenciamegjelenések támogatása, valamint az olyan nemzetközi szervezeti tagságok fenntartása, amelyek a tudományos előmenetelt hatékonyabbá teszik.

A DI tekintettel van a doktoranduszok eltérő tanulmányi, tudományos igényeire, a képzés egyéni, személyre szabott, differenciált tanulási célokat határoznak meg, és rendszeres beszámolókat várnak el a résztvevőktől. Ennek hatása lehet, hogy a lemorzsolódás 25% alatti, amelyhez hozzá kell tenni, hogy a 2019-es alapítás óta még érdemi mennyiségű fokozatszerzés nem történt. Az első félévekben nyújtott teljesítmény alapján prediktív módon azonosítják a képzés teljesítése szempontjából veszélyeztetett hallgatókat, akiknek személyre szabottan törekednek segítséget nyújtani. A külföldi hallgatók lemorzsolódásának okait a Nemzetközi Kapcsolatok és Mobilitás Iroda is nyomon követi.

A távoktatás eseti jelleggel, Teams alkalmazáson keresztül megoldható, feltétele, hogy doktoranduszok előre jelezzék erre vonatkozó igényüket.

A képzési terv felülvizsgálatában, módosításában figyelembe veszik a hallgatói elégedettségmérések eredményeit, így a komplex vizsga, valamint a képzés kreditelosztása is a hallgatói visszajelzéseken alapul.

A DI figyelembe veszi a hallgatói szükségleteket, de az alacsony létszám miatt még a személyes kapcsolatokra épülő visszajelzések dominálnak.

A Doktorandusz Önkormányzat (EDÖK) bár formálisan évek óta létezik és alapszabálya szerint kapcsolatban áll a Doktoranduszok Országos Szövetségével, aktív működését a 2023-as őszi választások után kezdte meg. Korábban úgynevezett évfolyamfelelősök vettek részt a képzést érintő folyamatok véleményezésében. A DI a komplex vizsgák, illetve a képzés krediteloszlása kapcsán a doktorandusz visszajelzésekre is támaszkodik, amelyeket korábban az évfolyamképviselők, 2023-tól az EDÖK ad.

A doktorandusz hallgatók a képzésük során maximum 24 kredit értékben vehetnek részt az oktatásban, elsősorban a BGE alapszakjain. Az oktatásban való részvétel során a doktoranduszok visszajelzést kapnak. A külső oktatási tevékenység nem tiltott, de kredittel nem honorált.

Az alacsony doktorandusz létszám miatt mind a hivatali, mind oktatói oldalról könnyebben kapnak személyre szabott visszajelzéseket a doktoranduszok tanulmányaik előrehaladásáról.

Ajánlások

- Az EDÖK belső és külső kapcsolatainak bővítése és erősítése által új lehetőség nyílik a hallgatói igények összegyűjtésére és az oktatásszervezés irányába történő közvetítésére.
- A külföldi doktoranduszok magas aránya miatt mindenképp fontos lenne az önkormányzat szabályzatait angol nyelvre lefordítani és a külföldi doktoranduszokat bevonni a képviselőbe és delegálni az egyes egyetemi testületekbe.
- A DI fontolja meg a külső helyen végzett oktatási tevékenység elismerésének lehetőségét.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Sztenderd: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.*

Az eljárás során megállapítható volt, hogy a DI nem kíván jelentős hallgatói létszámmal dolgozni, így a hangsúly a felvétel során inkább az előképzettségen és a kutatásra való magas szintű alkalmasságon van. Az interjúk során többször is elhangzott, hogy a DI a felvételi eljárás során két csoportot erősebben preferál, egyrészt az egyetem saját oktatóit, másrészt pedig azokat a jelentkezőket, akik az intézményben szereztek mesterfokozatot.

A felvételi eljárás pontos szabályai, pontozási rendszere, folyamata nem jelenik meg követhető és a belső és a külső érintettek számára is átlátható módon. A korábbi tanulmányok elismerésének, illetve a gyakorlati tapasztalatok validációjának sincs legalább általános szinten megjelenő szabályozása. A külföldi, az elsősorban az SH-programban érkező hallgatók számára az DI gyors válaszütemmel dolgozó, egykapus előzetes szűrési rendszert alkalmaz.

A hallgatók a meghirdetett témákra jelentkeznek, ezek esetében némi rugalmas alkalmazkodás a jelentkező igényeihez, kompetenciáihoz mérten lehetséges.

A képzési program olyan struktúrát követ, amely szorosan kapcsolódik az értekezéskészítés különböző fázisaihoz, erős módszertani támogatást ad azokhoz. Ezt a modellt a DI működésében érintettek, mind az oktatói, témavezetői, mind pedig a hallgatói oldalról sikeresnek tekintik, nem kizárható azonban, hogy a linearitás és az időzítés tekintetében némi kényszerpályát is jelent.

A kutatástámogatási és publikációs szolgáltatások és tanácsadás, a könyvtári elektronikus adatbázisokhoz történő akár távoli hozzáférés, valamint az egy témavezetőre jutó kettőnél csak indokolt esetben több témavezetőt biztosítékát jelentheti annak, hogy nemcsak direkt és periodikus mérések segítségével, hanem akár a napi szintű személyes kapcsolatoknak köszönhetően is folyamatosan nyomon kísérhető és támogatható legyen a hallgatók előrehaladása.

Az előrehaladás során nem látható, hogyan történik a nagy számú szabadon választható tárgykörből történő kurzushirdetés.

A levelező és a nappali képzés közötti különbség a DI Képzési Tervében definiált. Az egyéni felkészülésről az önértékelésben olvasható annyi információ, hogy ebben a formában két hallgató került be a DI-be, egyikük fokozatot szerzett. Az egyéni felkészülés kritériumai a szabályzatokban nem jelennek meg.

A kimeneti nyelvi feltételek úgy értelmezhetők, hogy az iskola, mivel csak angol nyelven folytat képzést, már a felvételi eljárás során biztosítja a megfelelő szintű nyelvvizsga előírásával. Az angol nyelvi kompetenciáknak a tanulmányok során történő fejlesztésének háttere adott.

A komplex vizsga tekintetében az önértékelés szerint a jelenlegi szabályozás éppen változáson megy át, az eddig előírt esettanulmány írási kötelezettség elhagyásával, ugyanakkor ez a változtatás nem volt minden látogatói panelben egyértelmű. Ezt leszámítva az eljárásrend egyértelmű, a komplex vizsga szakirodalmi az egyes tárgyakból azonban – legalábbis nyilvánosan – nem elérhető. A fokozatszerzés szabályai dokumentáltak, világosak és nyilvánosak. A publikációkkal kapcsolatos elvárásokról is ugyanez mondható el: erre a DI részletes szabályozással rendelkezik.

A hallgatók jelentős hányada dolgozik tanulmányai mellett, azonban az érintettek szerint ez nem jelent többletterhet, mivel a gyakorlati munka és a kutatás összehangolására törekszenek. A hallgatói vészhelyzetekre (pl. betegség) reagálva a korlátozott hibrid oktatás célravezető lehetne.

A kreditelismerés intézményen kívüli oktatási tevékenységek esetén nem valósul meg, a kreditelismerés rendszere nem kidolgozott. Az SH ösztöndíjrendszer követelményei miatt a kifelé irányuló hallgatói mobilitás csak minimális szinten értelmezhető (az egyetem DI-ben tanuló dolgozói részéről), a befelé történő résztanulmányokra, rövidebb kutatási időszakokra történő hallgatói mobilitás nem igazán jellemző. Utóbbira az EDAMBA tagság és az egyetem széleskörű nemzetközi felsőoktatási és vállalati kapcsolatai talán lehetőséget biztosíthatnának.

Ajánlások

- Elvárható az esettanulmány szerepének tisztázása a komplex vizsgán belül. A jelenlegi szabályozásban szerepel (kvázi erősségként is megjelenik), a tervek szerint kikerül belőle (a disszertációra való erősebb koncentrációt lehetővé téve, illetve a vállalati adatok nyilvános használatával kapcsolatos bizonytalanságok miatt).

ESG 1.5 Oktatók

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

A DI-ben a törzstagok, témavezetők és az oktatók publikációs tevékenységét folyamatosan nyomon követik. A témavezetőkkel szemben habilitációs publikációs követelményszint az elvárás, de ez nincs szabályzati szinten rögzítve és az interjúk során sem tisztázódott. A törzstagokkal kapcsolatban a DI egyértelmű elvárást nem fogalmaz meg (igazodik a Kormányrendelethez). A DI nem határozta meg, hogy mit tekint folyamatos és magas szintű tudományos tevékenységnek, ami a következetes és transzparens teljesítményértékeléshez szükséges lesz.

A DI a vállalható témavezetettek számát szabályozza (egy témavezetőnek legfeljebb két, kivételes esetben három hallgatója lehet a túlterhelés elkerülése érdekében). A témakiírásokkal kapcsolatos elvárás, hogy az ún. top 5% listához illeszkedjenek. A top 5%-os listát a top nemzetközi folyóiratcikkek tartalomelemzése, illetve a világ vezető egyetemei által gondozott témák segítségével állítják elő.

Az oktatók alkalmasságát az EHDT évente értékeli, a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint. Az oktatók és a témakiírók kiválasztása pályázat alapján történik, pályázni folyamatosan lehet. A témavezetőket az EHDT hagyja jóvá és kéri fel. Az oktatók tudományos

tevékenységét az intézményi szinten működő Kutatási Szolgáltató Iroda (KSZI) segíti, beleértve a konferencialátogatás, pályázatírás támogatását, a publikációk megjelenésének finanszírozását (Open Access).

Az oktatásmódszertani támogatás intézményi szinten, az Oktató Képzési és Fejlesztési Iroda szervezésével valósul meg. Az oktatók, témavezetők és témakiírók száma megfelelő, kutatási területük kapcsolódik a DI kiemelt kutatási területeihez.

Ajánlások

- A hallgatói előrehaladással kapcsolatos témavezetői beszámoló sablonja legyen nyilvánosan elérhető (jelenleg csak szabályzati melléklet formájában található meg).

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Sztenderd: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

A BGE Egyetemi Könyvtáron keresztül az egyetem biztosítja a nemzetközi, valamint egyes hazai szakirodalmi adatbázisokhoz való hozzáférést. A meghirdetett doktori témákhoz igazodik a szakirodalmi adatbázisok beszerzése. Emellett a könyvtár több olyan szolgáltatást is biztosít, amely kiemelten a doktori képzésben résztvevőket segíti. Ezek közül a három legfontosabb: az MTMT rögzítések segítése, az Open Access kultúra erősítése, valamint a plágium-ellenőrzés.

A publikációs tantárgy és az Academic Writing kurzus segíti a doktoranduszokat abban, hogy a tudományos publikációk megírása mellett azokat megfelelő módon is nyújtsák be. Ezen gyakorlat hatására már a képzési és kutatási szakaszban Scopus által indexált folyóiratokban publikálnak a PhD-hallgatók.

A DI törekszik kapcsolatot építeni a szakkollégiumi rendszerhez, ezt erősíti a felvételinél a tagságért járó plusz pont. Az érintett hallgatók létszáma azonban alacsony, nem éri el a 10%-t.

A doktori képzésben a KDP-hez hasonlóan partneri kapcsolatokat építenek ki, ennek keretében, illetve a doktori képzési program véleményezésében a Központi Statisztikai Hivatal is részt vesz a fontos külső szereplőként.

A hallgatói mobilitásban a doktoranduszok minimálisan vesznek részt, ennek elsődleges oka az SH-hallgatók magas aránya. A Pannonia program által kínált rövidtávú mobilitásokba azonban már az SH-doktoranduszokat is bevonják. A magas külföldi doktorandusz létszám következtében felmerülő adminisztrációs, illetve idegenrendészeti kérdésekben a hallgatói fórumon nem hangzott el fennakadásra utaló jel, az intézmény a szükséges segítséget

megadja. A doktoranduszokat támogató attitűd jellemző a teljes intézményi hivatali, illetve szolgáltatási szereplőkre. Az informatikai szolgáltatások esetében is, a visszajelzések alapján, nagyon segítőkész a személyzet. A DI saját Neptun adminisztrátorral rendelkezik.

A doktoranduszok tájékoztatásában a DI és a Tanulmányi Hivatal mellett az EDÖK is részt vesz. A doktorandusz fórum alapján megállapítható, hogy a hallgatók elvárásai teljesülnek. Az EDÖK tevékenységének tényleges megkezdése 2023 őszétől látható, az EDÖK elnöke megerősítette azt, hogy minden szükséges infrastrukturális feltétel adott, ugyanakkor a tevékenységük jelenleg még felfutó jellege miatt szükségleteiket még nem fogalmazták meg.

ESG 1.7 Információkezelés

Sztenderd: *Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.*

Az adatok tudatos gyűjtése, feldolgozása és felhasználása szerves része az intézmény és a DI mindennapi működésének. Az adatalapúság erősítésének elősegítése érdekében 2023 augusztusában az intézmény létrehozta a Stratégiai és Adatelemző Irodát. Az iroda látja el többek között az adatelemzési folyamatok koordinálását, a döntéselőkészítéshez szükséges adatszolgáltatást. Az iroda az oktatási rektorhelyettes irányítása alá tartozik. Az iroda által szolgáltatott adatok és elemzések felhasználása a DI szintjén is beazonosítható.

A minőségcélok megfogalmazása és követése 2024. januárjától formalizáltan is elérhető a *Minőség célok és azok elérését mérő indikátorok* elnevezésű dokumentum formájában. A dokumentumban nevesített számszerűsíthető és nem számszerűsíthető indikátorok követése és hasznosítása jelenleg még nem értelmezhető. Az elgondolás bevezetése, a gyűjtendő adatokban rejlő lehetőségek kiaknázása feladatot jelent a DI számára.

A kurzusokkal kapcsolatos hallgatói vélemények megismerésének kiemelt eszköze az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV). Az OMHV eredményeiről az oktatók rendszeresen visszacsatolást kapnak. Az OMHV adatbázisát a DI a tantárgyfejlesztésekhez is felhasználja.

A hallgatók előrehaladásának követése a DI-ban jól kidolgozott, szabályozott, dokumentált és nyomon követett. A képzési és kutatási szakaszban a hallgatók félévente beszámolnak előrehaladásukról. Jó gyakorlatnak tekinthető, hogy mindent félévnek van egy fókusztemája. Ezek a témák időrendben a következők: szakirodalom feldolgozás, modellezés és módszertan, eredmények, következtetések. A beszámolókat a témavezetők írásban is értékelik. A beszámolási folyamat részleteit a DI Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A DI nem határozza meg, hogy mit tekint folyamatos és magas szintű tudományos tevékenységnek. Ennélfogva a törzstagok folyamatos teljesítményének nyomon követése

érdemben nem biztosított. A témakiírás feltételeit a Szervezeti és Működési Szabályzat 1. melléklete tartalmazza. Az oktatók megfelelőségének vizsgálatára rendszeresen sor kerül.

A DI vezetése az iskola működéséről évente beszámol az EHDT-nek. A beszámoló kitér a hallgatók tanulmányi és publikációs előmenetelére, az oktatók publikációs tevékenységére, illetve a hallgatói elégedettségmérés eredményeire. Az eredmények mellett a beszámolók fejlesztési javaslatokat is tartalmaznak.

A *Minőség célok és azok elérését mérő indikátorok* elnevezésű dokumentum alapján a DI a hallgatói elégedettségmérés eredményeit a Coospace-en keresztül hozzáférhetővé kívánja tenni a hallgatók számára. Továbbá szemeszterenként és évfolyamonként hallgatói fórumokat tervez, ahol az érintettek meg tudják beszélni az elégedettségmérés eredményeit. Fontosnak tartja a DI, hogy a mérések és értékelések alapján feltárt tényekre intézkedési terv készüljön.

A végzett hallgatók pályakövetése – az egyetlen végzett hallgató okán – egyelőre nem értelmezhető. A DI tervezi kiterjeszteni az alumni rendszert a PhD-képzésre.

Inputoldalról a DI az ESG 1.7 standardban megfogalmazott elvárásokat teljesíti, azonban a külső érintettek bevonásával a DI adós marad.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Sztenderd: *Az intézmények teyenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat teyékenységyükről, benne képzési programjaikról.*

A DI honlapjának főoldala egy részletes bemutatkozó, köszöntő szöveggel nyit, majd ez alatt sorakoznak

- a DI működéséhez kapcsolódó lenyíló menüpontok (10 db);
- az „aktuális hírek” (pl. munkahelyi vita meghívók, habilitációs értekezések, EHDT tanácsülés hirdetmény);
- a DI tagjainak bemutatása;
- Dokumentumok menüpont, ezen belül Archív mappával az alapszabályzatok korábbi verzióinak.

Az említett 10 lenyíló menüpont száma és tartalma az áttekinthetőség szempontjából mindenképp átgondolásra javasolt a DI-nek. Így például az alábbi három menüpont témáját tekintve a DI történetét mutatja be, így akár összevonható lenne: „Előzmények”, „Mérőföldkövek”, „Akkreditációs dokumentumok”. Nem indokolt az „Elérhetőségek” menüpont fenntartása sem, ha az mindösszesen egy e-mail-címet tartalmaz (phd@uni-bge.hu). Itt lenne fontos kihirdetni például, hogy van-e személyes ügyfélfogadás, ha igen, hol és milyen napokon, órasávban. Fontos lenne egyértelműen jelölni, hogy a DI két koordinátora

milyen ügyekben kereshető és milyen címen (a névre szóló vagy a fent említett PhD képzésre létrehozott központi címen).

Az aktuális témakiírások a DI honlapján külön dokumentumban összegyűjtve, valamint az ODT-adatbázisban is elérhetők. A DI képzésében részt vevő témavezetőkről, oktatókról névsor vagy részletesebb bemutatás nem érhető el, fogadóórákról és órarendi adatokról a honlap nem ad tájékoztatást. A témavezetők névsora és CV-je az angol nyelvű honlapon ugyanakkor elérhető.

A felvételi tájékoztató menüpont részletes, ugyanakkor a tájékoztatás teljessé tételéhez az alábbiak rögzítése lenne szükséges: pontozási rendszer bemutatása és az elérendő minimum pontszám megjelölése. A felvételi felhívás nem tér ki az egyéni felkészülőkre vonatkozó követelményekre és folyamatra sem, amit pótolni szükséges. A felhívás rögzíti az önköltség összegét és az angol nyelvű képzés miatt kért idegennyelvi képzési hozzájárulás összegét. Utóbbit az állami ösztöndíjas helyre felvételt nyert hallgatóktól is beszedi a DI. Ezen gyakorlat intézményi szintű felülvizsgálata szükséges, tekintettel arra, hogy az Nftv. 82. § (1) bekezdésében rögzített térítési díj az alap- és mesterképzésre vonatkozik, a doktori képzésre nem („A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés keretében a hallgató által térítési díj fizetése mellett igénybe vehető: a) az alap- és mesterképzés tantervében magyar nyelven meghatározott, magyar nyelven oktatott ismereteknek – a hallgató választása alapján – nem magyar nyelven történő oktatása, ide nem értve azt, ha a tanterv idegen nyelven kötelezően teljesítendő tanulmányi követelményt tartalmaz.”).

A DI tantárgyi tematikái kizárólag zárt felületen (CooSpace) érhetőek el. A DI bár egységes szerkezetű tantárgyi adatlapot használ, ezek áttekintése alapján a kitöltöttség egyenetlen, így pl. számos tantárgynál nem került rögzítésre a számonkérés módja és vannak olyan tárgyleírások, amik nem a sablonba készültek.

A DI honlapján fiatalsága okán pályakövetési adatok még nem érhetőek el. A DI Minőségbiztosítási Terve alapján a végzettekéről és pályakövetési tevékenységről az ötévente készülő önértékelésben nyújt majd tájékoztatást (ezt alátámasztja az eljárás során benyújtott önértékelés is).

A DI működését támogató együttműködési megállapodások az ODT-profiljukon elérhetőek. Az EDHT döntéseinek kivonata éves bontásban a DI honlapjáról letölthető, bár a tanács teljes összetétele nem volt megismerhető.

A DI alapidokumentumainak áttekintése során megállapítható, hogy a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Képzési Terv, valamint a Minőségbiztosítási Terv között tartalmi átfedések vannak. Ezek feloldása fontos lenne az egyes szabályzatmódosítások egyszerűbb és hibalehetőségektől mentes átvezetése során is.

Megállapítható, hogy angol nyelven elérhetőek az alapinformációk, de a doktori képzéssel és azon belül a DI működésével kapcsolatban a magyar honlapon kevesebb információ áll rendelkezésre a külföldi hallgatóknak. Így tájékoztatást szükséges nyújtani az EDHT összetételéről, működéséről (ülések napirendi tájékoztatói, döntések); az aktuális hírekről (pl. hallgatói események meghívói, köztük a komplex vizsga, munkahelyi vita, nyilvános védés); a képzésben résztvevő témavezetőkéről, oktatókról, fogadóóráikról és az általános félévi, órarendi információkról. A magyar felvételi tájékoztatóhoz hasonlóan az angol nyelvű tájékoztató tartalmi bővítése is indokolt.

Ajánlások

- A jövőben megfontolandó lehet a pályakövetési adatoknak, tájékoztatásnak a honlapon külön helyet kialakítani, mivel az érdeklődők nem feltétlen a DI önértékelésében keresnek ilyen jellegű tájékoztatást. Emellett az ötéves tájékoztatási ciklus helyett megfontolandó egy rövidebb monitorozási és tájékoztatási ciklus bevezetése.
- Javasolt áttekinteni a tantárgyi tematikákat és a hiányzó adatokat kitölteni, valamint nagyobb hangsúlyt fektetni a kitöltöttség, ill. sablonhasználat ellenőrzésére.
- Javasolt a szabályzó dokumentumok közötti tartalmi átfedések feloldása.
- A szabályzatokkal, nyilvános dokumentumokkal szemben – terjedelemtől függően – általános formai követelmény a tartalomjegyzék feltüntetése, ez az alábbi dokumentumokból hiányzik, így a keresés meglehetősen nehézkes: DI Képzési Terve és Minőségbiztosítási Terve. Ugyanitt megjegyzendő, hogy a DI Szervezeti és Működési Szabályzata szkennelt verzióban érhető el a honlapon, így célzottan nem lehet benne keresni kifejezésre vagy szövegrészre.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Sztenderd: *Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.*

A DI a MAB-ot kéri fel minőségbiztosítási rendszerének értékelésére. A DI a MAB doktori iskolákra vonatkozó akkreditációs eljárásán túl, más külső minőségbiztosítási eljárást jelenleg nem alkalmaz.

III. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete 2024. február 23-i ülésén nevezte ki, és a következő tagokból áll:

Elnök: Kő Andrea egyetemi tanár, Budapesti Corvinus Egyetem

Tagok:

Dányi Beatrix szakreferens, Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

Erdey László egyetemi docens, Debreceni Egyetem

Musinszki Zoltán egyetemi docens, Miskolci Egyetem

Nemes László doktorjelölt, Eötvös Loránd Tudományegyetem, a DOSZ delegáltja

Az eljárást támogatta: Csonka Diána, a MAB Titkárság doktori akkreditációs ügyvivője.

Látogatás időpontja: 2024. április 9-10.

IV. Mellékletek

IV.1. Feladatmeghatározás

A Budapesti Gazdasági Egyetem rektora a MAB-ot kérte fel a Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola (D244) minőségihitelesítési (akkreditációs) eljárásának lefolytatására.

Az értékelés alapja az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási irányelvei és sztenderdjei (ESG).

Az akkreditációs eljárás célja megvizsgálni, hogy a doktori iskola az ESG szerint folytatja tevékenységét, minőségbiztosítási rendszere folyamatosan nyomon követi, értékeli a sztenderdeknek való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelés eredményei alapján a megvalósítást segítő intézkedések, folyamatok kidolgozásában.

Az értékelés retrospektív jellegű, az aktuális és a legutóbbi eljárás között eltelt időtartamot vizsgálja, külön figyelemmel arra, hogy az előző értékelés alapján milyen intézkedések születtek.

Az eljárás kiemelt célja továbbá a jó gyakorlatok azonosítása, valamint a doktori iskolák fejlesztéséhez történő szakértői segítségnyújtás.

IV.2 Akkreditációs interjú menetrendje

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ²	Beosztás	Név
1. nap - 2024. április 9. kedd				
9:00- 9:45	Stratégiai tervezés, vezetés	LB teljes	rektor, doktori iskola törzstagja	Prof. Dr. Heidrich Balázs
			akadémiai fejlesztési rektorhelyettes	Prof. Dr. Csillag Sára
			oktatási rektorhelyettes, doktori iskola törzstagja	Dr. Jancsik András
			tudományos rektorhelyettes	Dr. Szegedi Krisztina
10:00- 10:45	Minőségbiztosítás	LB teljes	rektor, doktori iskola törzstagja	Prof. Dr. Heidrich Balázs
			akadémiai fejlesztési rektorhelyettes	Prof. Dr. Csillag Sára

² Jelölések: LB=Látogató Bizottság, IA=intézményakkreditáció, DIA=doktori iskola akkreditáció

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ²	Beosztás	Név
			oktatási rektorhelyettes, doktori iskola törzstagja	Dr. Jancsik András
			tudományos rektorhelyettes	Dr. Szegedi Krisztina
11:00- 11:45	Intézményi szintű minőségbiztosítás	LB teljes	Minőségügyi Iroda vezetője	Dr. Horváth Viktória
			Akkreditációs és Képzésfejlesztési Iroda	Sebestyén Gabriella, akkreditációs kiemelt munkatárs (MÉB-tag) Pálvölgyi Dániel, képzésfejlesztési kiemelt szakértő
			Stratégiai és Adatelemző Iroda	Csizmadia Eszter
			Rektori Hivatal vezetője	Somogyi-Bana Katalin
			kiemelt oktatásfejlesztési szakértő	Dr. Nagyné Dr. Stribl Tünde
			DI programigazgatója DI programkoordinátora DI minőségügyi megbízottja (2024.02.01-től lát el feladatot)	Prof. Dr. Bakacsi Gyula Mocsári Andrea Réh Bernadett
12:00- 12:45	Oktatásmenedzsment	LB teljes	Oktatási Központ	Szőke Erika Annamária
			Oktató Képzési és Fejlesztési Iroda	Dr. Papp-Danka Adrienn
			Üzleti Partnerség, Alumni Kapcsolatok Iroda	Vértesy Eszter
			Hallgatói Siker Iroda	Kovács Anna Sára (MÉB-tag)
			Nemzetközi Kapcsolatok és Mobilitási Iroda	Blanár Denissza (MÉB-tag)
			képzésfejlesztési kiemelt szakértő	Pálvölgyi Krisztián
12:45- 13:30	szünet			
13:30- 14:15	Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar	LB teljes	dékan	Dr. Lugasi Andrea
			tudományos dékánhelyettes	Polák-Weldon Réka (jelenlegi, 2024.02.01-től) Dr. Fenyvesi Éva (korábbi)
			oktatási dékánhelyettes	Dr. Hegedüs Gyula (jelenlegi, 2024.02.01-től) Dr. Király Éva (korábbi)

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ²	Beosztás	Név
			plusz 2 fő, akik részt vesznek témavezetőként v. doktori kurzus oktatójaként a doktori iskolában	Dr. Kovács András Dr. Kiss Kornélia
14:25- 15:10	Külkereskedelmi Kar	LB teljes	dékán	Dr. Csekő Katalin
			tudományos dékánhelyettes	Dr. Juhász Tímea
			oktatási dékánhelyettes	Dr. Forgács Anna
			plusz 2 fő, akik részt vesznek témavezetőként v. doktori kurzus oktatójaként a doktori iskolában	Dr. Tölgyessy Péterné Sass Magdolna Ildikó Dr. Gáspár Tamás
15:20- 16:05	EDÖK elnökség	DIA	dékán, doktori iskola törzstagja	Prof. Dr. Király Gábor
			tudományos dékánhelyettes	Dr. Sági Judit
			oktatási dékánhelyettes	Balázsiné Dr. Farkas Katalin
			plusz 2 fő, akik részt vesznek témavezetőként v. doktori kurzus oktatójaként a doktori iskolában	Dr. Kozma Tímea Dr. Győri Zsuzsanna
16:05- 16:30	LB ZÁRT MUNKAÜLÉS			
2. nap - 2024. április 10., szerda				
9:00- 9:45	Intézményi tudományos tevékenység menedzsmentje, stratégiai rendszere, kapcsolata a graduális és doktori képzéssel	DIA, IA részbizottság	Egyetemi Habilitációs és Doktori Tanács elnöke, doktori iskola vezetője	Prof. Dr. Losoncz Miklós
			Kutatási Szolgáltató Iroda (KSZI), irodavezető	Dr. habil. Kása Richárd
			Felsőoktatás Jövője Kiválósági Központja (Future of Higher Education Research Centre // FHERC) képviselője	Dr. Géring Zsuzsanna
			Kiválósági Központok, irodavezető	Dr. Győri Zsuzsanna
			Fenntarthatósági és Esélyegyenlőségi Iroda	Dr. Horváth Levente
			EDÖK-elnök	Knúlné Pál Eszter (MÉB-tag)
10:00- 10:45	Doktori iskola vezetése, működése	DIA, IA részbizottság	DI-vezető, EHDT-elnök	Prof. Dr. Losoncz Miklós
			programigazgató, törzstag	Prof. Dr. Bakacsi Gyula
				Prof. Dr. Czakó Erzsébet Prof. emerita Hidasi Judit

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ²	Beosztás	Név
			törzstagok (max. 4 fő, olyan kollégák, akik más panelben nem vettek még részt)	Prof. Dr. Király Gábor (törzstag) Dr. Gáspár Tamás (docens törzstag)
11:00-11:45	Hallgatói szolgáltatási rendszer működtetése (ösztöndíjak, hallgatói tanulástámogatás, mentorprogramok és személyes támogató rendszerek) publikációs tevékenység indikátoralapú működtetése, doktori iskola operatív támogatása	DIA, IA részbizottság	Könyvtár igazgatója	Korom Szilvia
			MTMT-koordinátor	Kozákné Szabó Claudia
			Publication Support Team (PST) képviselője	Dr. Krajcsák Zoltán
			doktori iskola koordinátorok	Mocsári Andrea Réh Bernadett (MÉB-tag)
			D244 doktori iskola - Dékáni Hivatal, tanszéki munkatárs	Kovács Brigitta
			EDÖK-elnök, EHDT-be delegált doktorandusz érdekképviselő	Knúlné Pál Eszter (MÉB-tag)
12:00-12:45	Doctoral Students Forum	DIA	Vajdovics Nóra	
			Bagdadi Ali	
			Hoang Bui Manh	
			Chen Rurong	
			Forman Norbert	
			Balla Soma	
			Tran Anh Tuan	
			Galambos Judit	
			Souza de Carvalho Santana Laís	
			W. M. Abdi Dzil Ikhrum	
12:45-13:30	szünet			
13:30-14:30	LB ZÁRT MUNKAÜLÉS			
14:30-15:00	Záró értekezlet: Prof. Dr. Heidrich Balázs, Prof. Dr. Csillag Sára, Dr. Jancsik András, Dr. Szegedi Krisztina, Prof. Dr. Bakacsi Gyula, Prof. Dr. Losoncz Miklós, Dr. Horváth Viktória, Somogyi-Bana Katalin			